

Collegial: Tidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

Nr. 18. Den 2 Mai 1801.

Købt i Kjøbenhavn hos Direktør Johan Frederik Schults.

Undertegnede ere Redaktører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.

Cancellieskriver og Assessorer i det danske Cancellie.

Da Læserne ved de offentlige Tidender ere underrettede om de Voldsomheder, som nogle engelske Krigsskibe, før Fjendtlighedernes Udbrud, have tilladt sig ved at løbe ind i norske Havne, og der dels med Magt at borttage nogle svenske Skibe og en fransk Prise, dels at styde paa de fredelige Kystboere, saa troe Vi, at de i denne Anledning mellem den danske Minister i London Grev Wedel Jarlsberg, og den første Stats-Sekretair, Lord Hawkesbury, vekslede Noter ei ville læses uden Interesse; hvilke derfor her meddeles i Oversættelse.

No. 1.

Note fra Hs. Excellence Grev Wedel Jarlsberg til Lord Hawkesbury, dat. London d. 4 Marts 1801.

Efter mit Højs Befaling har jeg den Ære at
fore

forelægge den brittiske Regjering følgende Faktum, hvorefter vil erfares, at Kapitain Hamstlad, kommanderende den engelske Fregat Squirrel, har gjort sig skyldig i en, under alle Henseender, uøst og grusom Voldsomhed.

Den 5 Februar sidstleden indløb bemældte Fregat i Østerriisøer Havn i Norge og bemægtigede sig det derfra udgaaende svenske Skib, Freden, Kapitain Marelius, samt bortførte den norske Lots Rasmus Andersen Narrestøe, der blev lagt i Lænker, fordi han gjorde Forestillinger mod denne Opbringelse.

Da Kapitain Hamstlad var kommen til Ankens i ovennævnte Havn, lod han ved bevæbnede Fartøier tage følgende svenske Skibe i Besiddelse, nemlig: Erbarheden, Kapitain Berlin; Telemak, Kapitain Sundberg; og Sex Sødsfænde, Kapitain Bolin. Bysfoged Tobiesens Forestillinger mod denne aabenbar fiendtlige Handling bleve forgjæves anvendte for at afholde den engelske Officeer fra hans voldsomme Udsærd; denne paastod endog, at man skulde skaffe ham Lotser, for at bringe hans Priser til Søes.

Da denne Begjæring blev ham, som billigt, nægtet, sendte han, Dagen derefter, en Officeer med 3 Soldater og 2 Matroser, bevæbnede med Geværer og blottede Sabler, til Lots = Oldermændens Huus, for at tvinge ham til at skaffe de forlangte Lotser.

Medens dette foregik, begav Bysfoged Tobiesen sig, i Selskab med den engelske Vice = Konsul, ombord paa Fre-

Fregatten *Squirrel*, forestillende Chefen, hvor umueligt det var, at opfylde hans Begjæring; men under Samtalen blev et bevæbnet Fartoi atter sendt i Land, flere Lotser bleve med Magt tagne og tvungne at adlyde Kapitain Hamstlads Befalinger, som ved disse voldsomme Midler bortførte forbemeldte svenske Skibe.

Denne, i alle Henseender, yderst fornærmende og straffskyldige Opførsel kan uden Tvivl ei andet end opvække den høieste Uvillie hos den brittiske Regjering, som, hvor ubehagelige end Øieblikkets Omstændigheder ere, sikkert ikke vil taale en Grusomhed, der er uhørt imellem civiliserede Nationer, nedværdiger den engelske Marines Ære, og ingensunde bestaaer enten med den Sikkerhed eller Rolighed, som skyldes de Nationer, der leve i Fred med Storbrittanien.

I denne Overbeviisning opfylder jeg mit Hofs Ordre, i det jeg reklamerer hine 4 bortførte svenske Skibe, fordrer deres og tilhørende Mandstabs umiddelbare Frigivelse, og forlanger en passende Gyldestgjørelse for den meget grove Fornærmelse, hvori de engelske Betjente have beviisligen med beraad Hu gjort sig skyldige.

Kongen, min Herre, venter med fuldkommen Tilslid en hastig Godtgjørelse for en Forseelse, der rører Hans Krones Ænhed og Rigernes Sikkerhed.

Jeg iler, Milord, at opfordre Deres alvorligste Opmærksomhed for denne Sag, og jeg smigrer mig med, at Deres Excellence vil usfortøvet sætte mig istand til, at
kunne

kunne desangaaende indsende en fyldestgjørende Beretning til mit Hof.

Jeg har den Ære ic.

(underskrevet)

Wedel Jarlsberg.

No. 2.

Hs. Exc. Grev Wedel Jarlsbergs Note til Lord Hawkesbury, dat. London d. 18 Marts 1801.

Det danske Hof seer sig atter sat i den ubehagelige Nødvendighed, at klage over følgende Grusomheder, som brittiske Undersaatter have, med frit Forsæt, forøvet paa Norges Kyster.

En bevaadnet Chaluppe fra Kutteren Achilles, kommanderet af en Officeer ved Navn Barnott, indløb den 8 Februari sidstl. i Egvaaag Havn ved Fahrund i Norge, og bortførte dersfra med Magt en fransk Prise.

Kutterens Besætning lod det ikke beroe ved denne Søerøver-Handling; den gik i Land ved Skjoldnæs, fjed dersfra paa en forbigaaende Bood fra Lyshavn med 3 fredelige Kystbeboere, hvoraf een, navnlig Elling Tønnesen, blev dræbt, og disse Barbarer vedbleve at flyde efter Baaen, saalænge deres Skud kunde naae den.

Efter disse beviiste Fakta er jeg beordret, at fordre uden Ophold udliveret ovennævnte Skib, som er bortført fra sin Ankerplads i en Havn under dansk Herredømme.

domme. Saadanne Voldsomheder ere mellem civiliserede Nationer kun tilladelige efter en formelig Krigserklæring; og, saalænge den brittiske Regjering ikke benævner den mod Danmark antagne Fremgangsmaade med andet Navn, end provisoriske og Sikkerheds-Messurer, kan Hans Majestæt, Kongen af Danmark, hvis Moderation altid har været uforanderlig, ingenlunde forudsætte, at den vil taale og endnu mindre give sit Bifald til dens Officerers fiendtlige og voldsomme Opførsel, der strider mod Folkeretten og Traktaternes Bestemmelser, og er ligesaa vanærende for deres Stand, som for deres Nations Flag.

Hans Majestæt venter selvfølgelig at blive uden Ophold betrygget mod nye Voldsomheder af denne Art, og i Henseende til den umenneskelige og grusomme Handling, hvormed brittiske Undersaatter have besudlet sig, ved at skyde efter fredelige og uskyldige Mennesker, som i en Baad roede langs Kysten, og ved at blive ovennævnte Elling Tønnesens Mordere, da smigrer Hans Majestæt sig med, at den blot behøver at blive den engelske Regjering bekendt, for at opvække dens høieste Afsky, og formaae den til at lade de Skyldige exemplariter straffe, samt at sørge for den efterladte Families Underholdning, som begræder det uskyldige Offer for hiin Grusomhed.

I det jeg efter mit Hofs Befaling overleverer disse Forestillinger i Deres Excellences Hænder, maae jeg for samme udbede mig Deres hele Opmærksomhed, og jeg har

har den Ære at bede mig sat istand til at kunne, med næste Post, affende min Rapport saavel om denne, som over en lignende Gjenstand, der berøres i min Note af 4de d. M. Det skal i Særdeleshed være tilfredsstillende for mig, at kunne tilmælde Kongen, min Herre, at det engelske Hof formelig desavouerer ovennævnte Handlinger, og giver Forsikkring om en hastig Godtgjørelse.

Det er i denne Forventning jeg har den Ære &c.

(underskrevet)

Wedel Jarlsberg,

No. 3.

Lord Hawkesbury's Note til Hans Excellence Grev Wedel Jarlsberg, dat. Downingstreet d. 19 Marti 1801.

Undertegnede, Hans Majestæts første Statssekretair for de udenlandske Sager, har den Ære at tilmælde Grev Wedel Jarlsberg, Hans Majestæt Kongen af Danmarks overordentlige Gesandt og befuldmægtigede Minister, i Gjensvar paa Hans Note af Gaars Dato, at han har gjort de nødvendige Skridt, for at anstille den noiagtigste Undersøgelse over de Personers Opsørsel, som deri beskylides for voldsomme og umenneskelige Handlinger. Undertegnede haaber, at Facta ere blevne Grev Wedel Jarlsberg forestillede i et falskt Lys; men, hvis de efter en upartist Granskning skulde befindes at være over-

eenhø

sensstemmende med hvad der er Greven berettiget, har Undertegnede ingen Betænkelighed ved at erklære, at de omtalte Personers Opsørsel vil paadrage sig den Kongelige Regjerings høieste Mishag (strongest marks of disapprobation), da det er Hans Majestæts bestandige Ønske, at enhver Grusomhed eller unødvendig Streng-
hed, endog i Tilfælde af aabenbare Fiendtligheder, paa det nøiagtigste skal forebygges af hver enkelt Mand i Hans Majestæts Tjeneste.

I Henseende til den Begjering, som Grev Wedel Jarlsberg ifølge sit Hofs Befaling har fremsat, om at erholde flere, i Hans nærværende og forrige Noter omtalte, Skibe friglvene, maae Undertegnede have den Ære at bemærke, at det, under nuværende Forhold mellem begge Riger, er umueligt for Hans Majestæt at indlade sig i nogen Forklaring over disse Punkter. Men skulde den Misforstaaelse, som uheldigviis nu finder Sted mellem begge Hoffer, blive efter Hans Majestæts alvorlige Ønske bilagt paa en venstabelig Maade, vil disse Sager, uden Tidsspilde, blive bragte for de ordentlige og upartiske Domstole, som her i Landet ere satte til at paadømme saadanne Anliggender i Overeensstemmelse med Retsfærdighedens og Folkerettens Grundsætninger.

Undertegnede har den Ære oc.

(undertegnet)

Sawkesbury,

Note fra Grev Wedel Jarlsberg til Lord Hawkesbury, dat.
London den 20 Marts 1801.

Undertegnede, Hs. Majestæt Kongen af Danmarks overordentlige Gesandt, har med Erkjendtlighed modtaget det Svar, som Hs. Er. Lord Hawkesbury, første Statssekretær for de udenlandske Sager, har ileet med at tilstille ham i Gaar. Han seer deraf med Fornoielse, at de voldsomme og umenneskelige Handlinger, som britiske Undersaatter have udøvet paa Norges Kyster, misbilliges, og at der gives Forsikkring om en passende Fyldestgjørelse for Fornærmelsen og Forbrydelsen, der ved officielle Rapporter til Hoffet i Kjøbenhavn ere bevilste.

Betræffende den af Undertegnede forlangte Frigivelse af de bortførte Skibe, maae han beklage, at den herover givne Forklaring ikke er ligesaa tilfredsstillende. Men hvad endog D. Exc. Meening kan være om denne Gjenstand, maae Undertegnede erklære, at Hs. Majestæt Kongen af Danmark aldrig vil give sit Samtykke til, at en Hans Havne og Territorium tilføiet aabenbar Fornærmelse, under hvilken Forevending det end maatte være, underkastes Domstolenes Kjendelse. Høiisammes souveræne og Territorial-Rettigheder staae faste; de kunne aldrig frafaldes; og saa ofte de blive krænkede ved engelske Bejnteres voldsomme Opsørsel, tager Kongen ikke i Betænkning ligesvem at henvende sig til Hans brittiske Majestæts Retsfærd, da Han forventer, umiddelbar af
denne

denne at erholde den Fyldestgjørelse, som Souverainer aldrig nægte hinanden, og som i lige Tilfælde, uden Op- hold, skulde bleven Kongen af Storbrittanien givet.

Undertegnede har den Ære ic.

(underskrevet)

Wedel Jarlsberg.

No. 5.

Lord Hawkesbury's Note til Hs. Er. Grev Wedel Jarls- berg, dat. Downingstreet d. 23 Marts 1801.

Undertegnede, Hs. Majestæts første Statssekretær for de udenlandske Sager, har modtaget den Note, som Grev Wedel Jarlsberg, Hs. Majestæt Kongen af Danmarks overordentlige Gesandt og befuldmægtigede Minister, har gjort ham den Ære at tilskrive ham den 20de d. M. Da Hs. Majestæts Regjering allerede har misbilliget den Opsørsel, der tillægges de brittiske Undersaatter, som have udtaget de omtvistede svenske Skibe af en Havn i Norge, baade i Henseende til den Fornærmelse, som derved er tilføiet Kongen af Danmarks Territorial- Rættighed, og de voldsomme og umenneskelige Handlinger, som anføres at være af dem udsøvede ved denne Leilighed; saa maae Undertegnede blot gjøre Grev Wedel Jarlsberg den Bemærkning, at Hs. Majestæts Regjering ikke besidder nogen Magt til at tvinge Kaptøren at give disse Skibe tilbage, førend den fornærmede Part har bragt Sagen for de lovlige og upartiske Domstole, som

som længe have været nedsatte her i Landet for at kjende i alle Pris = Sager, da dette er den rigtige Maade til at lade undersøge Fakta, erholde den opbragte Eiendom tilbagegivet, og tvinge de fornærmende Personer til at give Erstatning for al Skade, som er foraarsaget ved deres utilladelige Handling.

Saalænge man endnu ikke har forsøgt disse Midler, kan Hs. Majestæts Regjering, som allerede har misbilliget Handlingen, ifølge Folkeretten ikke blive ansvarlig for den tilføiede Skade.

Undertegnede har den Ære ic.

(undertegnet)

Hawkesbury.

No. 6.

Grev Wedel Jarlsbergs Note til Lord Hawkesbury, dat. London d. 24 Marts 1801.

Hs. Majestæt Kongen af Danmarks undertegnede overordentlige Gesandt har den Ære at tilmælde Hs. Ex. Lord Hawkesbury, første Statssekretær for de udenlandske Sager, Modtagelsen af den Note, hvormed Samme har beæret ham under 23de d. M.

Den usorbeholdne Misbilligelse af de fiendtlige Handlinger, som brittiske Betjentere have udøvet under Freden, der lykkeligvis endnu finder Sted mellem Danmark og England, berettiger til den uindskrænkede For-
troelig-

troelighed, som Hs. Majestæt Kongen af Danmark bestandig har havt til Hs. brittiske Majestæts Tænkemaade.

Undertegnede skal ufortøvet tilstille Kongen, sin Herre, denne skyldstgjørende Erklæring; men i Forventning af Høistfammes bestemte Befalinger angaaende de Skibes Frigivelse, som ere bortførte fra danske Havne, kan Undertegnede nu blot referere sig til Indholden af sin Note af 20de d. M., da han anseer den deri yttrede Meening understøttet ved de meest erkjendte og helligste Grundsætninger, ved den mellem Souveræner bestandig herskende Brug, og ved Exempler, endog af de allernyeste Tider, hvor den engelske Regjering ikke alene har erkjendt Forpligtelsen til umiddelbar Frigivelse, men hvor den endog har ileet med at forekomme den formelige Beskjering ved en ufortøvet Erklæring om Skades Erstatning.

Undertegnede beder Hs. Er. Milord Hawkesbury at modtage Forsikringer om hans &c.

(undertegnet)

Wedel Jarlsberg.

No. 7.

Lord Hawkesbury's Note til Grev Wedel Jarlsberg af
24 Marti 1801.

Undertegnede Hs. Majestæts første Statssekretær for de udenlandske Sager har den Ære at berette Grev Wedel Jarlsberg, Hs. Majestæt Kongen af Danmarks
over.

overordentlige Gesandt og befuldmægtigede Minister, at det er oplyst ved en nøiagtig Undersøgelse over de britiske Officerers Opsørsel, som beskyldes for at have fornærmet den Kongelige danske Territorial-Rettighed, at Faktum, saaledes som samme er fremsat i Grev Wedel Jarlsbergs Note af 18de d. M., er befunden rigtig, saavidt det betræffer de fra Norges Havne bortførte svenske Skibe. Hs. Majestæts Regjering vil derfor, uden Ophold, tilkjendegive de omtalte Officerer Hs. Majestæts høieste Villie over deres hele Opsørsel; og Undertegnede seer sig med megen Fornøielse sat i Stand til, nu at tilføie, at de i een af Norges Havne tagne svenske Skibe, vil, tilligemed deres Besætning, blive uopholdelig frigivne, da det under de specielle Omstændigheder ved det omtvistede Tilfælde, ikke er nødvendigt først at lade Sagen underkastes vedkommende Rets Kjendelse.

(Undertegnet)

Hawkesbury.

No. 8.

Note fra Grev Wedel Jarlsberg til Lord Hawkesbury, dat. London d. 25 Marts 1801.

Undertegnede, Hs. Majestæt Kongen af Danmarks overordentlige Gesandt, iler at bevidne Lord Hawkesbury, første Statssekretær for de udenlandske Sager, sin Erkjendtlighed for den forbindtlige Note, han fra
Sam-

Samme har modtaget, betræffende de af en norsk Havn bortførte svenske Skibes umiddelbare Løsladelse, der vare Gjenstanden for hans Note af 4de d. M.

Han vil usfortøvet underrette sit Hof herom, og med Tillid forventer han sig en lige Retfærdighed for den Tildragelse og de Afstyreligheder, der omtales i hans Note af 18de d. M.

Han har imidlertid den Ære &c.

(undertegnet)

Wedel Jarlsberg.

Offentlig Foranstaltning.

Fortsettelse af Efterretningen om den nye Brev-
Posttaxt.

Den foran indførte Sammenligning imellem hvad Portoene hidtil har været og hvad der herefter skal betales for et Brev til og fra de trende til Exempel anførte Steder, oplyser, som meldt, dels at det, paa meget faa Undtagelser nær, alene er imellem nogle Steder paa Hoved-Routen fra Kjøbenhavn til Hamborg at Portoene forhøies, samt at hvor Forhøielse finder Sted, er det i Almindelighed kun med 1 Ls, da i den hele forommeldte Sammenligning ikkun een Post-Porto forekommer, som er forhøiet med 2 Ls, nemlig imellem Kjøbenhavn og Rendsborg, hvor dette har været en Følge af det Mile-tal, som er lagt til Grund for Portoens Beregning i
det

det Hele. I øvrigt vilde det vorde for vidtløstigt i denne Tidende at indføre hvad Portoer herefter er fastsat til, imellem alle de Steder til eller fra hvilke Posten befordres for en i Postkassen indflydende Porto; hvilket er Indholden af Tartsens 1ste §.

(Fortsættelsen følger.)

Forgivning.

Ved Reskript til Stiftamtmanden og Biskoppen over Trondhjems Stift, af 10 f. M. er det fastsat: at samtlige residerende Kapellaner i bemældte Stift, skulle nyde i Offer til hver Høitid af enhver Mandsperson i de vedkommende Præstegjælde, i det mindste 4 β . og af ethvert Qvindemenneske ligesaa 2 β .; hvilket Offer Kapellanerne skulle oppebære udenfor Kirken efter Mandtal, hvori Offeret afskrives og de Betalende gives Qvittering; og maa Restancerne derefter inddrives paa samme Maade og efter de samme Regler, som i Henseende til Præsteres visse Indkomster ere bestemte; dog maa Høitids-Offet ei kræves af de Fattige og Uformuende, men disse bør udslættes af Mandtallet. I øvrigt skal Kapellanernes Høitids-Offet være erlagt i det seeneeste inden fire Uger efter hver Høitid.

Blandet Efterretning.

For at forekomme, at de enkelte Hov-Arbeider, som forrettes af saa kaldede hoverisre Bønder, ikke, ved
nye

nye Fæstebreve, skulle blive ubestemte eller forøgede, har det kongelige Rentekammer, under 28 f. M., tilskrevet samtlige Amtmænd i Danmark, til videre Bekjendtgjørelse for Vedkommende: at forinden en Jorddrot udsteder til en saa kaldet Fribonde et nyt Fæstebrev, der indeholder noget Slags Hov- Arbeide, bør han, i Analogi med Forordningen af 6 December 1799 § 6, besørge Fæstebrevet af Stedets Dommer konfereret med den afdøde eller fratraadte Besidders hafte Fæstebrev paa samme Gaard, hvorefter Dommeren forsyner det nye Fæstebrev med Paategning: at det intet ubestemt eller forøget Hoveri indeholder, eller i modsat Fald tilbagesender Jorddrotten samme til Rettelse.

Pedige Embeder.

Under det danske Cancellie: Stads-Physikatet i Kjøbenhavn. Hvornum og Snærum Sognekald i Aarhuus Stift, 150 Rdlr. Luuns og Alstrup Sognekald i Viborg Stift, 150 Rdlr. Byrom og Westeraas Sognekald paa Læsø, 290 Rdlr. Hals Sognekald i Aggershuus Stift, 336 Rdlr. Arendals residerende Kapellani i Christiansands Stift, 180 Rdlr.

Befordringer og Afgang.

Under det tydske Cancellie: Den 24 April er Koptist H. C. Wolff beskikket til Cancellist i det tydske Cancelli. Diakonus P. C. Olffen i Neustadt til Sognepræst sammesteds.

Under

Under Generalitetet: Den 24 April er ved den Slesvigholsteenske Batalion let Infanteri karakter. Kapitaïn v. Halle beffikket til Stabs-Kapitaïn; Sec. Lieutenant v. Hinck til Prem. Lieutenant; Fændrik v. der Bettering til Sec. Lieutenant; og Fændrik à la suite v. Fischer til virkelig Fændrik. Ved det nyborgske Garnisons-Kompagni er Chefen, Major v. Carlsen og Prem. Lieutenant v. Dyssel i Naade forundte Afseend med Pension; Prem. Lieutenant v. Schomburg udnævnt til Kapitaïn og Chef for Kompagiet; den paa Bartpenge standne Prem. Lieutenant v. Wisløf og Sec. Lieutenant v. Möller af Kompagniet til virkelige Prem. Lieutenanter, saa og Sec. Lieutenant à la suite v. Aftter til virkelig Sec. Lieutenant ved samme. Ved Artilleri-Korpsen er karakter. Second- og Tøihuus-Lieutenant v. Roshaug i Tronhjem, beffikket til virkelig Tøihuus-Lieutenant ved Aggershuus Fæstnings-Arsenal. Prem. Lieutenant v. Möller af Holsteenske Infanteriregiment er i Naade forundt Afseend med Pension; Prem. Lieutenant v. Budde af Fellemarkske Infanteriregiment benaadet med Kapitaïns Karakter; Fri-Korporal J. P. Schulz udnævnt til Kornet à la suite ved Liv-Regimentet lette Dragoner, og Kandidatus juris H. C. Dan til Auditor ved Husar-Regimenter.

Under Departementet for de udenlandske Sager: Den 17 April er General-Major og Chef for Marine-Korpsen F. K. J. Greve af Danneberg-Løvendal udnævnt til overordentlig Gesandt og befuldmægtiget Minister ved det russiske keiserlige Hof.

Under Admiralitetet: Den 17 April ere Second-Lieutenanterne E. Krieger og O. C. Budde avancerede til Premier-Lieutenanter.

Under General Postamtet: Den 20 Marts er Postmester Venken i Stubbebjerg, efter Ansøgning, i Naade og med Pension endtlediget.

K e t t e l s e .

No. 15 S. 233 Lin. 1.

Fra Geheimeraad Reventlov
læs; ved Geheimeraad Reventlov.